

Metsäosaamisen tulevaisuustarpeet

**Kuulumisia ja tulevaa bio- ja kiertotaloudesta webinaari
8.4.2025**

**TKI-asiantuntija Anna Dunderfelt
Lehtori Kirsi Itkonen**

Etelä-Savon metsien kokonaiskestävä käsittely – tutkimuksesta työkaluja -hanke

- Toteutusaika 1.1.2024-31.12.2025
- Kokonaisbudjetti 501 664€, Xamkin osuus 133 030 €, EU:n rahoitusosuus 106 424€
- Pää toteuttaja Luonnonvarakeskus, osatoteuttajat Xamk ja Samiedu
- Etelä-Savon maakuntaliitto Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF)

*Hyödynnämme neutraalia
tutkimustietoa asiantuntevasti ja
jalkautamme sen metsiä
monipuolisesti hyödyntävän
elinkeinotoiminnan tueksi
yhteistyössä Etelä-Savon
alueen toimijoiden kanssa*

Osaamistarpeiden kartoitus - kysely

- Tutkimuksessa selvitettiin metsäalan organisaatioiden tulevaisuuden tieto- ja osaamistarpeita.
- Tutkimus toteutettiin kaksiosaisena. Ensin Webropol-kysely ja sen jälkeen haastattelut.
- Webropol-kyselyyn vastasi keväällä 2024 29 henkilöä. Vastaajista metsäammattilaisia oli 7 ja loput 22 olivat metsänomistajia ja luontojärjestöjen edustajia. Metsänomistajina vastasivat Samiedussa metsätalousyrittäjätutkintoa suorittavat henkilöt.
- Toisessa osassa haastateltiin neljään kyselyyn vastannutta metsäammattilaista ja tarkennettiin osaamistarpeita. Lisäksi metsätalousinsinööriopiskelijoiden harjoitteluohjauskäyntien aikana kesällä 2024 haastateltiin vielä 40 metsäammattilaista.

Euroopan unionin
osarahoittama

➤ Ensimmäisessä osassa oli 20 väittämää, joihin vastaajat vastasivat liukukytkimellä asteikolla 0-10 jokaisen väittämän osalta tulevaisuuden osaamistarpeiden painoarvon.

Ilmasto ja metsät (4 kysymystä)

- Metsien käsittelyn ilmastovaikutukset
- Metsien kasvun, hiilensidonnän ja hakkuukertymien ylläpitämisen yhteensovittaminen
- Energiapuunkäytön kestävyys ja ilmastovaikutukset
- Yksityisteiden käyttö muuttuvassa ilmastossa

Monimuotoisuus ja suojele (5 kysymystä)

- Ennallistaminen
- Monimuotoisuuden edistäminen talousmetsissä
- Talousmetsien luonnonhoito
 - Ekologia
- Vesiensuojele ja -hallinta sekä vesiensuojeleluratkaisut

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

SAMiEDU

Metsien käsittely (7 kysymystä)

- Metsien kasvun lisäämisen keinot
- Jalostetun materiaalin käyttö metsänviljelyssä
- Puuston kasvutiheys ja kiertoaika kasvun lisääjänä
- Metsänuudistamisen nopeuttaminen ja varhaisoidon oikea kohdentaminen
- Kasvatuslannoitusten ympäristöviisas kohdentaminen
 - Puunhankinta ja puunkorjuu
- Turvetuotannosta poistuneiden alueiden jatkokäyttö; metsitys ja metsänkäsittely
 - Sertifiointikriteerit

Metsien terveys (2 kysymystä)

- Metsien terveys
- Metsätuhoriskien hallinta

Paikkatiedon hyödyntäminen ja hallinta

Euroopan unionin
osarahoittama

Etelä-Savon
maakuntaliitto

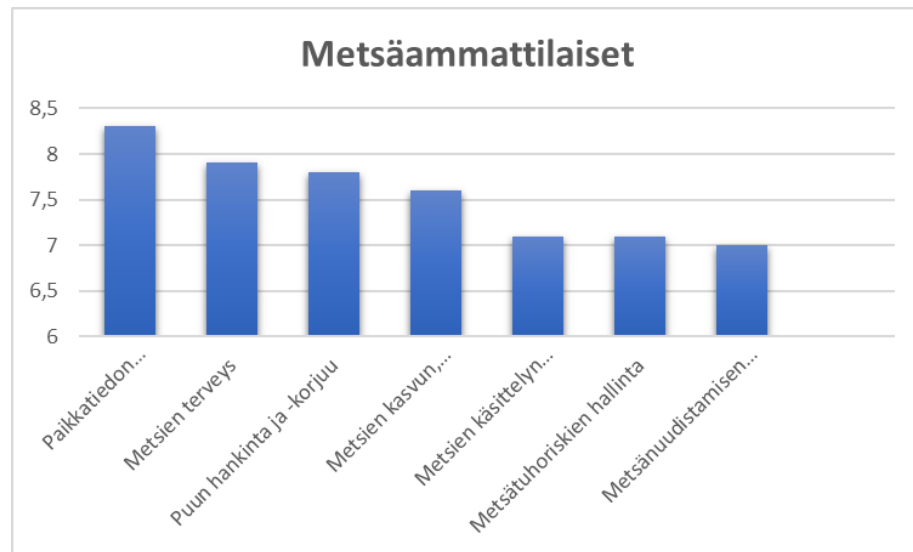
SAMiEDU

Osa 1: tuloksia metsäammattilaiset

Seitsemän tärkeintä osaamistarvetta ovat kyselyn perusteella:

1. Paikkatiedon hyödyntäminen ja hallinta
2. Metsien terveys
3. Puun hankinta ja -korjuu
4. Metsien kasvun, hiilensidonnän ja hakkuukertymien ylläpitämisen yhteensovittaminen
5. Metsien käsittelyn ilmastovaikutukset
6. Metsätuho-riskien hallinta
7. Metsänuudistamisen nopeuttaminen ja varhais-hoidon oikea kohdentaminen

Euroopan unionin
osarahoittama

Osa 1: tuloksia metsänomistajat ja luontojärjestöt

Seitsemän tärkeintä osaamistarvetta ovat kyselyn perusteella:

1. Metsätuho-riskien hallinta
2. Monimuotoisuuden edistäminen talousmetsissä
3. Talousmetsien luonnonhoito
4. Metsien terveys
5. Metsänuudistamisen nopeuttaminen ja varhais-hoidon oikea kohdentaminen
6. Ekologia
7. Vesiensuojelu- ja hallinta sekä vesiensuojeluratkaisut

Euroopan unionin
osarahoittama

Osan 1: tulokset yhteenveto

Seitsemän tärkeintä osaamistarvetta ovat kyselyn perusteella:

1. Metsien terveys
2. Metsätuho-riskien hallinta
3. Paikkatiedon hyödyntäminen ja hallinta
4. Talousmetsien luonnonhoito
5. Metsänuudistamisen nopeuttaminen ja varhais-hoidon oikea kohdentaminen
6. Monimuotoisuuden edistäminen talousmetsissä
7. Vesiensuojelu- ja hallinta sekä vesiensuojeluratkaisut

Euroopan unionin
osarahoittama

Osa 2: haastattelut

- Metsäammattilaisia haastateltiin tulevaisuuden osaamistarpeista.
- Haastatteluissa kysyttiin kaksi kysymystä:
 1. Miten metsäalalla vaadittava osaaminen kehittyy seuraavien 3-5 vuoden aikana?
 2. Millaisia jatkokoulutustarpeita työssä olevilla metsäasiantuntijoilla on?
- Kysymyksien yhteydessä ei annettu mitään valmista listaa, joista vastaajien olisi pitänyt nostaa vastauksensa, vaan kaikki vastaukset ovat haastateltavien omia mielipiteitä.

Euroopan unionin
osarahoittama

Etelä-Savon
maakuntaliitto

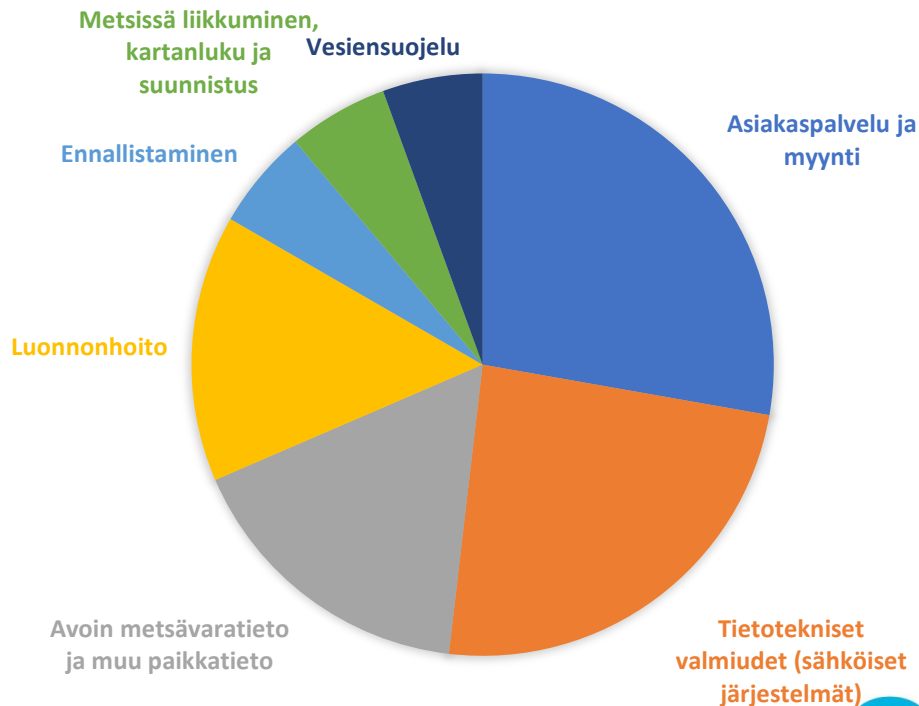
LUONNONVARAKESKUS

SAMiEDU

Osan 2 tulokset: Miten metsäalalla vaadittava osaaminen kehittyy seuraavien 3–5 vuoden aikana?

Lisäksi yksittäisiä vastauksia:

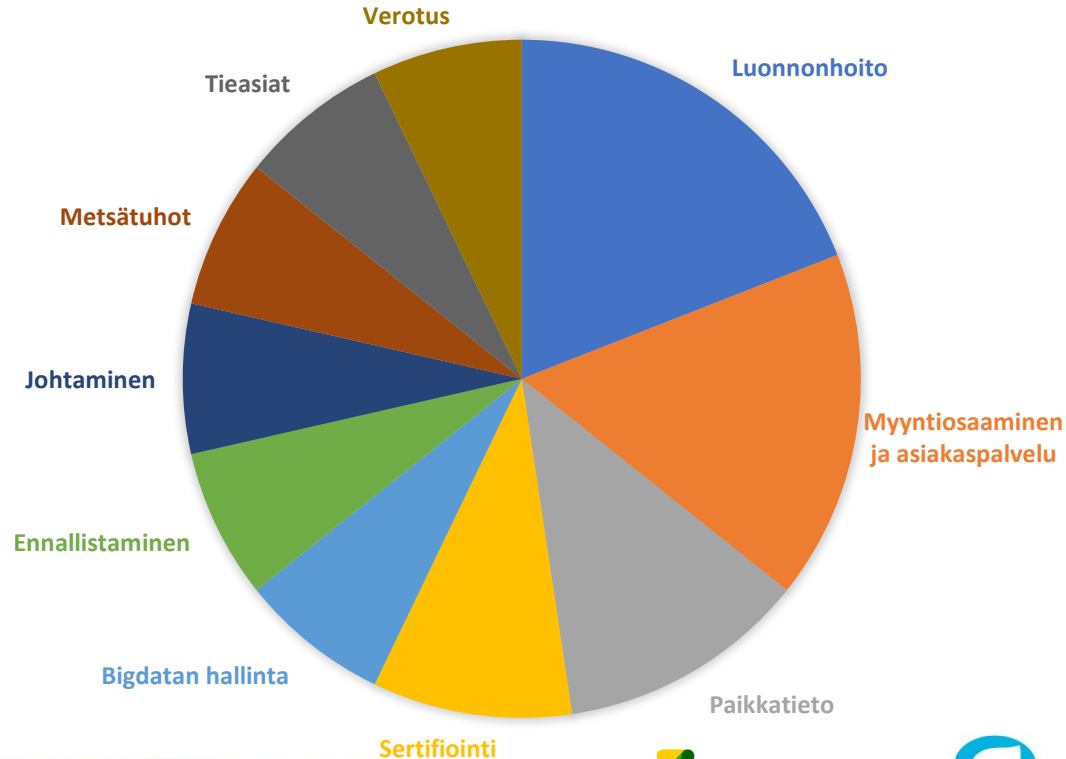
- Etäpuukauppa, etämetsänomistaminen
- Ilmasto- ja hiilensidonta
- Johtaminen
- Markkinoinnin uudet keinot
- Oikeustoimilakiosaaminen
- Oman työn johtaminen
- Puunhankinta ja logistiikka
- Sertifiointi
- Vastuullisuus
- Verkostoitumistaidot
- Verotus
- Vesistöjen kunnostus

Euroopan unionin
osarahoittama

Osan 2 tulokset: Millaisia jatkokoulutustarpeita työssä olevilla metsäasiantuntijoilla on

Lisäksi yksittäisiä vastauksia:

- Esihenkilötaidot
- Jatkuva kasvatus
- Liiketoimintaosaaminen
- Metka
- Metsätietojärjestelmien kehitysosaaminen
- Oman työn hallinta
- Projektiosaaminen
- Puukauppa
- Sukupolvenvaihdos
- Verkostojohtaminen
- Vesiensuojelu
- Vuorovaikutustaidot
- Turvemailla toimiminen

Euroopan unionin
osarahoittama

Yhteenvetona

- Metsäammattilaisten on ylläpidettävä ja päivitettävä osaamistaan jatkuvasti

Erityisen tärkeitä teemoja ovat:

- Paikkatieto, sen hallinta ja monipuolinen sekä tehokas hyödyntäminen omassa työssä
 - Luonnonhoito ja luonnonhoidon konkreettiset toimenpiteet talousmetsien hoidossa ja käsittelyssä
 - Metsien terveyden vaaliminen, riskien hallinta ja tuhon aiheuttajien tunnistaminen
 - Myynti- ja asiakaspalveluosaaminen ja yleiset työelämätaidot
- Ammattikorkeakoulun on varmistettava, että tutkintoon johtava koulutus antaa valmiudet monipuoliseen osaamiseen. Lisäksi tarjotaan täydennyskoulutuksen kautta erilaisia koulutustuotteita metsäalan elinkeinotoimijoille. Koulutusten sisällöissä hyödynnetään uusinta ja luotettavaa tutkimustietoa.

Euroopan unionin
osarahoittama

Kiitos!

Lisätietoja:

Anna Dunderfelt

anna.dunderfelt@xamk.fi

Kirsi Itkonen

kirsi.itkonen@xamk.fi

www.xamk.fi/esko

Euroopan unionin
osarahoittama

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Tunne huominen - All for the future.